

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	454 - 06 - 639	
Дата	17 / 07	2014 г.

55
12

**ЧРЕЗ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н МИХАИЛ МИКОВ**

**ДО
МИНИСТЪРА НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
Г-ЖА АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА**

ВЪПРОС

от

Милена Дамянова,

Народен представител от ПГ на ПП ГЕРБ

На основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 89 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям въпрос

ОТНОСНО: промени в учебните програми и в Наредба 5 за оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

В отговора си на мое питане относно качеството на предучилищното и училищното образование заявихте, че подготвяте стратегия за грамотността.

През 2012 г. в Никозия, в рамките на председателството на Кипър, беше проведена международна конференция на тема „Грамотност за всички“.

На нея бе представен доклад, изготвен от експертна група на ЕС по въпросите на грамотността под ръководството на Н.К.В. Лорентин, Принцесата на Нидерландия.

Докладът бе разделен на няколко основни части, отнасящи се до различни възрастови групи – децата в предучилищна възраст, учениците в началното училище, юношите, възрастните. Общите препоръки за всички възрастови групи са:

1. Създаване на по-ограмотена среда – предполага лесен достъп до книги и други четива (както печатни, така и в Интернет) в дома, в училище, в библиотеките;
2. Повишаване на квалификацията на учителите – в т.ч. превръщане на всички учители, независимо от предмета, който преподават, и в учители по четене и подготовката им да прилагат методи за оценка и диагностициране на затруднения по четене и писане.
3. Увеличение на участието и приобщаването чрез:
 - мерки за преодоляване на социално-икономическата неравноставеност – обхващане и предучилищно образование и грижи в ранна детска възраст, отпадане на възможността да повтаряне на клас и осигуряване на необходимата материална помощ;
 - мерки за предоставяне на обучение по езика на страната и усъвършенстване на уменията за четене и писане на мигранти и на хора с различен майчин език;
 - мерки за преодоляване на неравнопоставеността при половете и повишаване на постиженията на момчетата в юношеска възраст;
 - мерки за преодоляване на дигиталната пропаст чрез развитие на дигитални умения.

Докладът очерта и специфичните проблеми пред всяка възрастова група и отпрати съответни препоръки, както следва:

1. При малките деца:

- Стимулиране и подкрепа на семейството за създаване култура на четене;
- Увеличаване на инвестициите и разширяване на обхвата в предучилищно образование;
- Осигуряване на ранен скрининг за установяване на затруднения с грамотността преди входа в училище.

2. В начална училищна възраст:

- Повишаване на квалификацията на началните учители;
- Постоянен мониторинг на пропуските и ранна намеса за компенсиране на пропуските;
- Насърчаване на мотивацията в т.ч. и чрез насърчаване на дигиталното четене.

3. При юношите:

- Адаптиране на подходите в обучението и превръщане на всеки учител и в учител по четене и писане;
- Разнообразяване на четивата с цел привличане и задържане на вниманието на учениците, в т.ч. и задължителното включване на дигитално четене;
- Стимулиране на сътрудничеството между училищата и бизнеса за създаване на нагласа у учениците, че грамотността е пряко свързана с успешната професионална реализация.

4. При възрастните:

- Създаване на система за наблюдение на грамотността при възрастните;
- Широка разгласа на потребността от ограмотяване;
- Подкрепа и квалификация на учителите в областта на андрагогията;
- Създаване и утвърждаване на учебни планове, учебни програми и учебни помагала за обучение на възрастни;
- Разширяване и разнообразяване на възможностите за достъп до обучение.

Очертаните препоръки показваха, че страната ни адекватно и навременно реагира на един твърде сериозен за цяла Европа проблем – грамотността, доколкото предприетите от нас мерки тогава бяха интегрирани и всеобхватни и сред тях основните са:

Мерки в областта на превенцията:

- Разширяване на обхвата на предучилищното образование;
- Целодневна организация на учебния ден;
- Ранен скрининг с цел определяне на децата, застрашени от обучителни трудности, и на децата, за които са установени индикации за възникване на обучителни трудности;
- Допълнителни модули и допълнително обучение по български език за децата и учениците, чиито майчин език не е български.

Мерки в областта на интервенцията:

- Диагностика на пропуските и предоставяне на допълнително обучение (НП „С грижа за всеки ученик”) и мониторинг на напредъка;
- Повишаване на мотивацията (проект „Успех”);
- Приобщаващо образование;

- Акцент върху функционалната грамотност при НВО (4., 7. клас) и ДЗИ
- Интердисциплинарни състезания („Знам и мога“) и национални инициативи (напр. „Бъди грамотен“, „Голямото малко четене“);
- Квалификация на учителите (ОП РЧР, НП „Квалификация“);
- Стартиране на процеса за осъвременяване на учебните програми.

Мерки в областта на компенсацията

- Ограмотяване на възрастни (ОП РЧР, проект „Нов шанс за успех“);
- Валидиране на компетентности, придобити чрез неформално учене и самостоятелно обучение.

Във връзка с това беше разработена и рамка на стратегия за грамотността с цел гарантиране на устойчивост и приемственост по отношение на реализираните вече политики.

Моля да ми отговорите на следните въпроси:

1. На какъв етап са новите учебни програми след една година управление на МОН и на какъв принцип сформирахте работните групи?
2. Предвидени ли са във Вашите планове средства за обучение на учителите по тези нови програми, тъй като в писмен отговор на мой въпрос Вие ми отговорихте, че европейските средства, които правителството на ГЕРБ заложи за тази цел, са пренасочени (без да ми отговорите за какво и кое е по-важно от обучението на учителите)?
3. За какво пренасочихте парите за обучение на учителите по тези програми?
4. Резултатите от международните изследвания на грамотността са най-добри в държавите, които нямат ограничения при избора на учебници. Как кореспондират тези изследвания на грамотността с промените в Наредба 5 за оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала, с които въвеждате един, общ и универсален за всички деца учебник?
5. Знаете ли в кои държави в Европейския съюз има по един учебник по предмет и защо?
6. Според Вас зависи ли качеството на учебника от качеството на учебните програми?

Моля отговорът да ми бъде предоставен в писмен ~~вид~~!

София, 17. 07. 2014 г.